
VASTUVÕETUD TEKSTID

Esialgne versioon

P8_TA-PROV(2018)0477

WTO edasine tegevus

Euroopa Parlamendi 29. novembri 2018. aasta resolutsioon WTO edasise tegevuse kohta (2018/2084(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse 15. aprilli 1994. aasta Marrakechi lepingut, millega loodi Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO),
- võttes arvesse WTO 14. novembri 2001. aasta Doha ministrite deklaratsiooni¹,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone WTO kohta, eelkõige 24. aprilli 2008. aasta resolutsiooni Maailma Kaubandusorganisatsiooni reformimise kohta² ja 15. novembri 2017. aasta resolutsiooni mitmepoolsete läbirääkimiste kohta enne WTO 11. ministrite konverentsi³,
- võttes arvesse Buenos Aireses 10. detsembril 2017. aastal toimunud WTO parlamentaarse konverentsi iga-aastaselt istungjärgul konsensuse teel vastu võetud lõppdokumenti⁴,
- võttes arvesse 2017. aasta detsembris Buenos Aireses toimunud 11. ministrite konverentsi tulemusi, sh mitmeid ministrite otsuseid, ja seda, et seal polnud võimalik vastu võtta ministrite deklaratsiooni⁵,
- võttes arvesse kaubandusabi kuuendat ülemaailmset läbivaatamist Genfis 11.–13. juulil 2017⁶,

---

¹ 14. novembri 2001. aasta Doha ministrite deklaratsioon (WT/MIN(01)/DEC/1) – https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/mindecl_e.htm.

² ELT C 259 E, 29.10.2009, lk 77.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0439.

⁴ <http://www.europarl.europa.eu/pcwto/en/sessions/2017.html>.

⁵ https://www.wto.org/english/news_e/news17_e/mc11_10dec17_e.htm.

⁶ https://www.wto.org/english/tratop_e/devel_e/a4t_e/gr17_e/gr17programme_e.htm.

- võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmäärke¹,
  - võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni (UNFCCC) alusel vastu võetud Pariisi kokkulepet, mis kehtib alates 2016. aasta novembrist,
  - võttes arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma kõige viimast aruannet, mis avaldati 8. oktoobril 2018 ja millest nähtub, et üleilmse soojenemise hoidmine 1,5° C piires on ikkagi veel võimalik, kui riigid annavad kindlalt oma riiklikult kindlaksmääratud panuse,
  - võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 28. juuni 2018. aasta järelduste punkti 16²,
  - võttes arvesse Ameerika Ühendriikide, Jaapani ja Euroopa Liidu kaubandusministrite kolmepoolsel kohtumisel 31. mail 2018 vastu võetud ühisavaldust³,
  - võttes arvesse ELi ja Hiina 20. tippkohtumise ühisavaldust, millega loodi WTO reformimise ühine tööühm, mille juhtimine toimub aseministrite tasandil⁴,
  - võttes arvesse komisjoni 18. septembri 2018. aasta kontseptsioonidokumenti WTO moderniseerimise kohta⁵,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
  - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A8-0379/2018),
- A. arvestades, et WTO-l on alates selle loomisest olnud keskne roll mitmepoolsuse põhimõtte tugevdamisel, kaasava maailmamajanduse edendamisel ning avatud, eeskirjadepõhise ja mittediskrimineeriva mitmepoolse kaubandussüsteemi kindlustamisel; arvestades, et arenguriikide osa maailmakaubandusest on praeguse seisuga umbes pool, samas kui see aastal 2000 oli 33 %, ning äärmuslikus vaesuses elavate inimeste arv on võrreldes aastaga 1990 langenud poole võrra, pisut alla ühe miljardi inimeseni; arvestades, et WTO rajaneb õiguste ja kohustuste süsteemil, mis kohustab riike avama oma turgu ja mitte diskrimineerima;
- B. arvestades, et WTO peaks jääma eeskirjade kehtestamises ja kaubandusvaidlustes valitsuste ja ettevõtete peamiseks lähtealuseks;
- C. arvestades, et EL on järjepidevalt edendanud tugevat, mitmepoolset ja eeskirjadepõhist kaubanduse käsitusviisi, kuna ELi ja tema partnerite majandus, töötajad ja tarbijad on järjest enam seotud üleilmsete väärtusahelatega ja sõltuvad nii impordi kui ka ekspordi osas rahvusvahelise kaubanduse ning sotsiaalsete ja keskkonnatingimuste prognoositavast arengust;

---

¹ <http://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.

² <http://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2018/06/29/20180628-euco-conclusions-final/>.

³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/may/tradoc_156906.pdf.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/36165/final-eu-cn-joint-statement-consolidated-text-with-climate-change-clean-energy-annex.pdf>.

⁵ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/september/tradoc_157331.pdf.

- D. arvestades, et 2017. aasta detsembris Buenos Aireses toimunud WTO 11. ministrite konverentsi tulemused valmistasid pettumuse ja näitasid selgelt, et organisatsiooni läbirääkimisfunktsioon on pärsitud;
- E. arvestades, et eeskirjadepõhine mitmepoolne kaubandussüsteem on alates WTO loomisest läbi aegade suurimas kriisis, mis ohustab selle organisatsiooni põhiülesandeid, nimelt rahvusvahelise kaubanduse põhieeskirjade kehtestamist ja ülesehituse kindlaksmääramist ning kõige tulemuslikuma ja tänapäevasema vaidluste lahendamise mehhanismi tagamist mitmepoolsetele organisatsioonidele;
- F. arvestades, et kaubandusreformi pole hoolimata sellistest olulistest eranditest nagu kaubanduse lihtsustamise leping alates 2000-ndatest aastatest ellu viidud;
- G. arvestades, et WTO nn kroonijuveel on apellatsioonikogu, kuna tema otsused on siduvad ning tal on sõltumatu ja erapooletu läbivaatamisorgani staatus; arvestades, et pärast kohtunik Shree Baboo Chekitan Servansingi ametiaja lõppemist jäi apellatsioonikogusse kõigest kolm kohtunikku – selle kogu toimimiseks vajalik miinimumarv; arvestades, et see ummikseis, mille on põhjustanud Ameerika Ühendriikide administratsioon, võib viia kõigi WTO liikmete vaidluste lahendamiseks hädavajaliku süsteemi kokkuvarisemiseni;
1. kinnitab oma täielikku toetust mitmepoolsuse püsivale väärtusele ning nõuab kõigi huve teenivat, õiglasel ja eeskirjadepõhisel kaubandusel rajanevat tegevuskava, mis toetaks rahu, julgeolekut ja kestliku arengu tegevuskava, kaasaks ja edendaks sotsiaalseid, keskkonna- ja inimõigusi ning tagaks, et mitmepoolselt kokkulepitud ja ühtlustatud eeskirju kohaldatakse kõigi suhtes ühetaoliselt ja et neid järgitakse; rõhutab, et WTO peab kaasa aitama ka õiglase kaubanduse edendamisele ja ebaõiglaste tavade vastu võitlemisele; rõhutab, et kaubandus ei ole eesmärk iseenesest, vaid vahend, millega saavutada üleilmselt määratletud arengueesmärgid;
  2. on seisukohal, et uusimaid arengusuundi arvesse võttes, aga edusammude puudumise tõttu Doha arengukavas on praegu äärmiselt oluline WTO kiiresti kaasajastada ning põhjalikult läbi vaadata WTO toimimise mitmed aspektid, et organisatsiooni mõjusust ja legitiimsust suurendada; on seda silmas pidades seisukohal, et WTO sekretariaat peaks kindlasti looma võimaluse, et kõik WTO liikmed kaasataks arutellu algusest peale; palub komisjonil ja WTOsse kuuluvatel ELi liikmesriikidel pöörduda teiste WTO liikmete poole, eelkõige selliste peamiste kaubanduspartnerite poole nagu Ameerika Ühendriigid, Hiina, Kanada, Brasiilia ja India, et jõuda ühistele seisukohtadele; peab WTO reformi käsitleva ELi ja Hiina tippkohtumise esialgseid avaldusi paljulubavaks;
  3. kiidab sellega seoses heaks Euroopa Ülemkogu poolt komisjonile 28.–29. juunil 2018. aastal antud mandaadi ning võtab teadmiseks järel dustes esitatud käsituse ning komisjoni 18. septembri 2018. aasta WTO moderniseerimist käsitleva kontseptsioonidokumendi ja Kanada 25. septembri 2018. aasta WTO reformimist käsitlevad ettepanekud; ootab rohkemate ettepanekute avaldamist, eelkõige arenguriikide poolt, aga ka WTO liikmesriikides juba loodud tööruhmade poolt;
  4. väljendab suurt muret asjaolu pärast, et apellatsioonikogu ametikohadest on täidetud ainult kolm, mis piirab tõsiselt vaidluste lahendamise protsessi jooksvat ja nõuetekohast toimumist, ning palub tungivalt, et USA lahendaks selle olukorra viisil,

mis võimaldab apellatsioonikogu vabad ametikohad kiiresti täita; tunneb heameelt esialgsete ettepanekute üle, mille komisjon tegi WTO moderniseerimist käsitlevas kontseptsioonidokumendis ummikseisust pääsemiseks, tegeledes mõningate tõstatatud probleemidega, sealhulgas lahkuvate liikmete suhtes kehtivate üleminekueeskirjade abil või muutes apellatsioonikogu ametiaja pikkust või aruande avaldamise maksimaalset tähtaega ning apellatsioonikogu uue kohtupraktika kujundamist; märgib, et USA esile toodud probleemid seoses apellatsioonikoguga ei piirdu menetluslike muudatuste tegemisega, vaid see tähendab selle organi kohtunike otsuste märkimisväärset reformimist;

5. on seisukohal, et USA otsus kehtestada 31. maist 2018 terase- ja alumiiniumtoodetele tollimaksud riikliku julgeoleku kaalutlustel vastavalt 1962. aasta kaubanduse laiendamise seaduse paragrahvile 232 ei ole põhjendatud, ning arvab, et see ei lahenda liigsest terase pakkumisest põhjustatud probleeme maailmaturul ega ole kooskõlas WTO eeskirjadega; soovib tungivalt komisjonil teha USAga koostööd, et lahendada erimeelsused kaubandusküsimustes ja kõrvaldada kaubandustõkked WTO eeskirjadel põhinevas vaidluste lahendamise raamistikus;
6. on seisukohal, et praeguse kriisi algpõhjustega tegelemiseks on WTO-l vaja kohaneda muutuva maailmaga ja samas saavutada tulemusi mõningates Doha arengukava lahendamata küsimustes, eelkõige toiduga kindlustatuse osas; on seisukohal, et seepärast on vaja
  - a) täita praegused lüngad reeglistikus, et tagada võrdsed tingimused turgu moonutavate toetuste ja riigi osalusega ettevõtete osas ning ajakohastada intellektuaalomandi kaitset ja juurdepääsu investeerimisturule; käsitleda ka probleeme, mis on seotud kaitse ja lähtekoodi avalikustamise kohustuse ja muude riigipoolsete meetmetega, mis põhjustavad liigset tootmisvõimsust ning regulatiivseid tõkkeid teenustele ja investeringutele, sealhulgas tehnosiire, ühisettevõtetele esitatavad nõuded ja kohaliku toodangu kasutamise nõue; jälgida kehtivate lepingute rakendamist, haldamist ja toimimist;
  - b) luua vajalik regulatiivne raamistik, et tulla toime tehnoloogia arenguga, hõlmates e-kaubandust, ülemaailmseid väärtusahelaid, riigihankeid, ajakohastatud siseriiklikke teenuseid reguleerivaid õigusakte ning mikro-, väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid;
  - c) lahendada kõige pakilisemad ülemaailmsed keskkonna- ja sotsiaalprobleemid, tagades poliitika süsteemse sidususe kaubanduse, tööjõu ja keskkonna tegevuskavade vahel;
  - d) kiita sellega seoses heaks Buenos Aireses e-kaubanduse, siseriiklike õigusnormide, investeringute soodustamise ja naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamise kohta vastu võetud ühisavaldused ning sellest ajast saadik kõnealustes valdkondades tehtud töö;
7. rõhutab, et EL peaks esile tooma eraelu puutumatust ja andmekaitset käsitlevaid eeskirju, et neid saaks edendada rahvusvahelisel tasandil ja need oleksid eeskujuks rahvusvaheliste ja mitmepoolsete standardite väljatöötamisel;
8. tuletab meelde, et juurdepääs riigihangetele on üks Euroopa Liidu prioriteete

kaubandusläbirääkimistel ja selleks oodatakse WTO liikmetelt, et nad täidaksid kohustuse ühineda riigihangete lepinguga ning parandaksid selle lepingu toimimist ja täitmist vastastikkuse ja vastastikuse kasu vaimus; märgib, et riigiabi raamistiku võimalike paranduste ja riigiettevõtete rolli täielik tõhusus sõltub osaliselt selles valdkonnas tehtavatest edusammudest; kutsub komisjoni üles tegema koostööd nende liikmetega, kes on jõudnud riigihangete lepinguga ühinemise protsessi, et seda kiirendada ja suurendada nii WTO liikmete hangete liberaliseerimisest tulenevat kasu;

9. on veendunud, et praegune arenenud riikide ja arenguriikide eristus ei kajasta WTO tegelikku majanduslikku olukorda ning see on takistanud Doha vooru edenemist, mis on kahjulik kõige enam puudust kannatavatele riikidele; palub tungivalt, et rohkem arenenud arenguriigid võtaksid oma osa vastutusest ja viiksid oma panuse kooskõlla oma arengutaseme ja (valdkondliku) konkurentsivõimega; märgib, et komisjoni kontseptsioonidokumendis nõutakse eeskirjade kehtestamist, mille kohaselt kaotavad arenguriigid rikkamaks saades madala sissetulekuga riigi staatuse; on veendunud, et eri- ja diferentseeritud kohtlemise mehhanism tuleks läbi vaadata, et see kajastaks paremini inimarengu indekseid kui poliitikavahendit, mis võimaldab arenguriikide puhul siduda mitmepoolsete lepingute rakendamist ning rikkamatelt riikidelt ja abiorganisatsioonidelt saadavat abi;
10. tunneb suurt heameelt selle üle, et kaks kolmandikku WTO liikmetest on 2017. aasta veebruari seisuga ratifitseerinud kaubanduse lihtsustamise lepingu; on veendunud, et kaubanduse lihtsustamise leping on oluline näidis ja see võiks olla eeskujuks tulevastele WTO tehingutele, mille puhul võetakse arvesse WTO liikmete arengutaseme ja vajaduste erinevusi; ergutab WTO liikmeid võtma vastutuse ja kohustused vastavalt oma tegelikule majanduslikule jõule ja suutlikkusele; on seisukohal, et järgmised ülesanded on lepingu täielik ratifitseerimine, eelkõige nende Aafrika liikmete poolt, kes peaksid lepingust kõige rohkem kasu saama, kaubanduse lihtsustamise lepingu tulemuslik rakendamine ja lepingust tulenevast arenguabist teavitamine;
11. märgib, et Hiina WTOga ühinemine 2001. aastal on üldiselt parandanud juurdepääsu Hiina siseturule, millest on kasu olnud kogu maailma majanduses; on mures selle pärast, et Hiina ei järgi WTO võrdse kohtlemise vaimu ja põhimõtteid;
12. on seisukohal, et läbirääkimisprotsessi toimimist tuleb muuta, lisades rohkem paindlikkust, kui on praegu konsensuse eeskirjaga tagatud, pidades aga silmas, et otsustamisprotsessis rakendatav lähenemisviis „kõik või mitte midagi“ on piiranud mitmepoolse kaubandusjuhtimise tõhusust; avaldab toetust paindliku mitmepoolsuse kontseptsioonile, mille kohaselt juhul, kui täielik konsensus pole veel võimalik, peaksid konkreetsest teemast huvitatud WTO liikmed saama edendada ja sõlmida mõnepoolseid lepinguid kas kooskõlas Marrakechi lepingu artiklitega II:3, III:1 ja X:9 n-ö WTO 4. lisas kirjeldatud lepinguid kasutades või nn kriitilise massi lepingutega, mille alusel kokkulepitud soodustusi laiendatakse WTO liikmetele enamsoodustuskorra põhimõttel; soovib komisjonil mitte kasutada neid artikleid kui alternatiivi WTO liikmetega peetavale konstruktiivsele dialoogile kaubandustõkete lahendamiseks ning WTO ja selle ülesannete reformimiseks; on sellega seoses seisukohal, et selle liikmed peaksid tõhustama WTO suutlikkuse suurendamise võimet, et tagada talle laiendatud vajaduste kohased rahalised vahendid ja inimressursid, et säilitada töö kvaliteet; on veendunud, et üldiselt peaks uute liikmete rahalised osamaksud suurendama WTO eelarvet ja mitte vähendama olemasolevate

liikmete liikmetasusid;

13. tunnistab, et kuigi eeskirjadel põhinev mitmepoolsus on jätkuvalt WTO struktuuri keskne osa, on võimalusi huvitatud riikide vaheliseks tihedamaks ja paindlikumaks mõnepoolseks koostööks valdkondades, kus konsensuse saavutamine on osutunud raskeks; märgib, et sellised lepingud peavad täiendama ja mitte kahjustama mitmepoolset tegevuskava, ning neid ei tohiks kasutada kui alternatiivset foorumit kaubandustökete kõrvaldamiseks, vaid pigem kui võimalust saavutada edu mitmepoolset tasandil; nõuab mõnepoolsete läbirääkimiste jätkamist keskkonnatoodete lepingu ja teenustekaubanduse lepingu üle ning palub, et mõne- ja mitmepoolsete lepingute puhul kehtestataks VKEdele erieeskirjad; rõhutab, kui oluline on, et WTO jätkaks ja süvendaks oma tööd rahvusvahelises koostöös teiste rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu ÜRO, OECD, WCO ja ILO;
14. rõhutab rolli, mida kaubandus võib ja peab täitma, et aidata kaasa 2030. aastaks seatud kestliku arengu eesmärkide ja Pariisi kokkuleppega võetud kliimamuutuste vastase võitluse kohustuste täitmisele; peab kahetsusväärseks, et keskkonnatoodete leping 2016. aastal blokeeriti, ning tuletab meelde selle potentsiaali tagada parem juurdepääs keskkonnahoidlikele tehnoloogiatele ja aidata täita eespool nimetatud kohustusi; toonitab, et WTO peab liikuma kalandustoetusi käsitlevatest läbirääkimistest kaugemale ja määratlema konkreetsemad meetmed, mida tuleb võtta mereelustiku kaitseks; tuletab meelde, et WTO töötlemis- ja tootmisviiside põhimõtte annab võimaluse eristada n-ö sarnaseid tooteid keskkonnamõju seisukohast; soovitab taaselustada WTO kaubanduse ja keskkonna komitee, kes on volitatud koostama kriteeriumid, et takistada keskkonnaküsimustes n-ö teiste seljas liugu laskmist ja looma tihedamad sidemed ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni sekretariaadiga;
15. kinnitab, et sooline võrdõiguslikkus ja kaasav areng on omavahel seotud, nagu kajastub ka kestliku arengu eesmärgis nr 5, ja rõhutab, et naiste mõjuvõimu suurendamine on vaesuse kaotamisel otsustava tähtsusega ning majanduse arengu seisukohast on äärmiselt oluline kõrvaldada tõkked, mis takistavad naiste osalemist kaubanduses; väljendab heameelt selle üle, et WTO keskendub rohkem kaubanduse ja soolise võrdõiguslikkuse küsimustele, ning innustab kõiki 121 riiki, kes kirjutasi alla 2017. aastal Buenos Aireses vastu võetud kaubanduse ja naiste majandusliku mõjuvõimu suurendamise deklaratsioonile, võetud kohustusi täitma; rõhutab, et kõigis WTO eeskirjade koostamise valdkondades on vaja süsteemset soopõhist käsitlust, mida rakendatakse soolise mõjuanalüüsi kujul; märgib, kui olulised on sellised algatused nagu SheTrades, mis aitavad rõhutada naiste positiivset rolli kaubanduses ja julgustavad kogu maailma naisi rahvusvahelises kaubanduses rohkem osalema;
16. juhib tähelepanu 2017. aasta juulis Genfis toimunud kaubandusabi kuuenda ülemaailmse läbivaatamise järeldustele pealkirjaga „Promoting trade, Inclusiveness and Connectivity for Sustainable Development“ („Kaubanduse, kaasatuse ja ühenduvuse edendamine kestliku arengu huvides“); toetab seisukohta, et see peaks olema aluseks konkreetsetele meetmetele e-kaubanduse soodustamiseks ning aitama muuta digitaalsed võimalused, nagu plokiahel kaubanduse valdkonnas tegelikkuseks ning seda ka arenguriikide jaoks; märgib sellega seoses, et investeerimine nii füüsilisse kui ka digitaalsesse taristusse, mis on selles valdkonnas edu saavutamise seisukohast otsustava tähtsusega, on jätkuvalt suur väljakutse; kutsub seetõttu WTO liikmeid edendama nii füüsilisse kui digitaalsesse taristusse tehtavaid investeeringuid, ergutades muu hulgas avaliku ja erasektori partnerlusi;

17. nõuab, et EL tagaks, et liidu tegevus arenguriikides – nii majandusarengu kui ka kaubanduse valdkondades – põhineb võrdsete osalejate tasakaalustatud raamistikul ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 208 sätestatud poliitikavaldkondade arengusidususe põhimõttel, ning et selle eesmärk on inimõiguste edendamine ja kaitse;
18. kahetseb, et WTO 11. ministrite konverentsil ei kindlustatud edasiminekut arenguriikide jaoks märkimisväärse tähtsusega teemadel; peab samas positiivseks WTOs arenguriikidele juba varem võimaldatud eeliskohtlemist, sh sooduspäritolureeglid ja teenusepakkujate sooduskohtlemine, ning rõhutab vajadust võtta meetmeid suutlikkuse suurendamiseks, et arenguriikidest pärit teenuseosutajad saaksid kasu teenuste eest tasumisest vabastamisest;
19. toonitab, et stabiilse ja prognoositava kaubandus- ja investeerimiskeskonna tagamiseks on väga tähtis läbipaistvus; on seisukohal, et järelevalvemenetluste läbipaistvust on oluline edendada, andes WTO liikmetele suuremad stiimulid teavitamisnõuete järgimiseks, vähendades nende keerukust ja koormust ning aidates vajaduse korral suutlikkust suurendada, hoidudes samas eeskirjade tahtlikust eiramisest ning selle vastu võideldes;
20. rõhutab, et WTO sekretariaadi roll alt-üles lähenemisviisi hõlbustamisel ja kaitsmisel kõigi liikmete aktiivseks osalemiseks on äärmiselt oluline ja seda tuleks seepärast veelgi kindlustada ja paindlikumaks muuta, et toetada mitmesuguseid läbirääkimisprotsesse ning tugevdada rakendus- ja järelevalvefunktsioone; peab vajalikuks suurendada WTO sekretariaadi käsutuses olevaid rahalisi vahendeid ja inimressursse, ning nõuab tungivalt, et WTO liikmed täidaksid selles osas vastastikku oma kohustusi; on seisukohal, et ka WTO komiteede korrapärast tööd tuleks elavdada, andes nende esimeestele aktiivsema rolli lahenduste ja kompromisside arendamisel ja väljapakkumisel, minnes seega kaugemale lihtsalt liikmete panuste vahendamisest, ning et seda laiendatud ülesannet peaks toetama sekretariaat;
21. kutsub WTO liikmeid tungivalt üles tagama WTO parlamentaarse mõõtmega tugevdamise abil demokraatlikku legitiimsust ja läbipaistvust ning toetama vastastikuse mõistmise memorandumiga vastuvõtmist, millega luuakse ametlik töösuhe WTO parlamentaarse konverentsiga; rõhutab sellega seoses vajadust tagada parlamendiliikmete täielik juurdepääs kaubandusläbirääkimistele ja kaasatus WTO otsuste sõnastamisse ja täideviimisse ning kaubanduspoliitika nõuetekohane kontrollimine kodanike huvides;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning WTO peadirektorile.